



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

18. An privilegium Eugenij IV. concessum Benedictinis, & Greg. XII.  
Patribus Societatis, ut eorum professi nondum in Sacris constituti non  
teneantu persolvere Horas Canonicas sit communicabile aliis ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)



si de modo que si no rezaren, pequen mortalmente con...

1. Sed ego olim affirmatiuæ sententiæ ad hæc...

4. Et quidem præter alias rationes, à me alibi ad...

stimantur teneri ad mortale; quia eorum consuetudo...

RESOL. XVIII.

An privilegium Eugenij IV. concessum Benedictinis...

§. 1. Non defuere aliqui nouitarum amatores, & ad laxiorem vitam inclinati...

Alibi præter Ref. positas infra in annor. §. Falsum est...

Handwritten text in the right margin, including 'D. N. A.', 'D. III. IV. V.', and 'E. III.'.



centiores, qui de hac materia tractantes indistinctè asserunt, privilegia alicui Religioni concessa, per generalem communicationem factam à Pontifice communicari alicui.

Sup. hac doctina etiam absque privilegio legis infra doctrinam Ref. 109. et ratio, & signa ter prope finem §. vii. annot. practica, & in tom. 8. tr. 1. Ref. 30. §. Et quidem in §. Ergo. sed ibi cum privilegio. & in Ref. practica §. Sed ego post medi. à ref. Conf. a. f. fo.

Sup. hoc pro parte exceptionis solvendi decimas. & c. latè in tom. 7. tr. 1. Ref. 228. & ibi in Ref. 23. §. vii. & lege §. 6. not. prima huius Ref.

2. Sed hanc sententiam in casu propostio profus reiiciendam esse peto; & idèd Antonius Hinojosa in *Directorio ver. hora Canonica fol. 28*; sic ait: Eugenius IV. concessit Monachis S. Benedicti, quòd Clerici professi in sacris non constituti, ad Horas Canonicas recitandas ex debito minimè teneantur: quia verò communicatio privilegiorum semper censetur valida, nisi contraveniat, vel professioni vel observantia Religionis, aliàs multa concessa, laxioribus, nullo modo communicantur strictioribus, quia ad ædificationem, non ad destructionem dantur. Idèd huius privilegij communicatione non gaudent ceteri Mendicantes, ut pote repugnantis eorum observantia, & salubri consuetudini. Ita ille, cui adde ex eadem in clita Religione doctissimum Magistrum Hyacinthum Donatum in *praxi Regularium tom. 1. trati. 7. quest. 14. num. 10*, qui loquitur de privilegio concessio Societati Iesu. Confirmatur vsu omnium Religionum, quæ nunquam autè sunt dictis privilegij vii. Nec valet ratio in contrarium adducta.

3. Fallum est enim per communicationem Religionis omnibus privilegij vni Religioni concessis, posse absolutè vii, nam aliqua privilegia, non obstante communicatione, non possunt inter se Religionis communicare, ut rectè observat Donatus, ubi supra de privilegio exemptionis solvendi decimas alicui Religioni concessio, vel de quarta funerali, & idèd supra dictæ doctrinae danda sunt aliquæ limitationes. Igitur primò debent excipi privilegia exorbitantia, quæ licet non sunt solita concedi, sed rarè, & cù difficultate conceduntur; hæc enim non veniunt in generali communicatione, nisi in specie exprimentur, iuxta *reg. in generali 81. de reg. iur. in 6*. vbi dicitur in generali concessione non venire ea, quæ quis verisimiliter non esset in specie concessurus. Sic tenuit Rota Romana *decc. 55. num. 14. & 15. parte secunda divers.* vbi hoc ampliat, etiam si communicatio esset facta cum illis verbis, in omnibus, & per omnia, & hanc opinionem sequuntur etiam *Batr. consil. 16. sub numero 9*. Socinus in *l. 1. numero tertio in fine ff. de legat. primo*, vbi *lason num. 21. versiculus primo limita*. Ripa *numero 8. versiculus. & ita intelligi*, *Crot. numero 10. Patil. numero 24. in fine*, *Natta consil. quarto, numero 6. lib. 1.* Tamburin. *de iure Abb. tom. 1. disp. 17. quest. 2. n. 4.* eamque videtur aperte approbare *Nauarr. tom. 2. consil. cum. de privileg. consil. 13. n. 4.* vbi ait: Per generalem confirmationem privilegiorum non censeri confirmata privilegia exorbitantia. Alias verò limitationes inuenies apud *Merollam tom. 3. disp. 6. c. 4. dub. 3. per tot.* Ad auctoritatem verò Mandosij pro affirmatiua sententia in principio adducta, respondeo. Illud commune dictum, quod expressum in specie dicitur quod fit per relationem ad aliud, non esse vniuersaliter verum, sed pati exceptiones supra allatas. Ratio autem est, quia expressio, quæ fit per relationem ad aliud, non est vera expressio, sed ficta, vt in *l. Titia §. fin. vers. sperinde ff. de verb. oblig.*

4. Ex dictis sequitur Patres Capucinos cum ex suis statutis non excipiant secularium confessiones, non posse vii privilegij concessis aliis Ordinibus quoad absolendum à reuerariis, aut dispensandum secularibus, & si ij à Papa obtineant facultatem audiendi confessiones secularium in genere, vel in specie, non ideo censeri iis communicata dicta privilegia, nisi specialiter iis concedatur, vt possint communicare de præfatis privilegij. Et ita docet *Bordonus in consil. Regul. tom. 2. ref. 52. num. 75.* & *Pellizzarius in manual. regul. tom. 2. n. 8. capite 1. scilicet. 3. num. 45.*

5. Vnde ex superius dictis à fortiori apparet tenendum ab opinione amicissimi Caramuelis, & aliorum asserentium, Moniales, & Professos Religionum, nondum sacris ordinibus ordinatos, minimè obstrictos esse ad persoluendas horas Canonicas ex consuetudine; sed hanc sententiam ego alibi reprobo, vii, & nouissimè latè, & rectè reprobatur Franciscus Bar-di ex in clita societate Iesu præstantissimus Theologus in *selectis l. 8. q. 1. & 2.* vbi respondet ad argumenta Caramuelis, & ad fatietatem etiam me citato notam sententiam probat.

## RESOL. XIX.

*An Communitas Religiosorum teneatur quotidie publicè in Choro canere Horas Canonicas sub onere peccati mortalis?*

*Et an prædicta obligatio sit sub culpa mortali, an vero tantum ex Regula, ita vt non excedat communem obligationem Regula?*

*Et an saltem ex consuetudine ad id teneatur Communitas Regularium sub peccato mortali, quomodo in terdum ex iusta causa possit hoc omni, & consuetudo dispensari?*

*Et an ista obligatio communis obliget singulos, quando non solum subdit, sed etiam ipse prælati esset adeo negligens, vt omittitur publicè officij Diuini recitatio in Choro ex defectu Ministrorum?*

*Et an non excusetur à mortali illi Religiosi, ex quorum absentia in Choro Ecclesiasticum Officium notabile damnum, seu magnam iacturam pateretur?*

*Et deducitur, quod consuetudo nunquam vim habeat obligandi in conscientia, nisi sit de consensu illum qui potest legem concedere, & nisi sit inuoluntaria hac intentione obligandi. Ex parte 10. tractatu. 14. & Misc. 4. Ref. 2.*

§. 1. **N**egatiuam sententiam nouissimè tenet Marcus Vidal in *Arca Theologiae mortalis, titulo de Horis Canonicis Inquisitione 1. numero 31*. vbi sic ait: Consuetudo recepta bene in omnibus Religionibus canendi quotidie in Choro publicè Horas Canonicas, non obligat sub culpa mortali Regulares, neque sigillatim personas, neque communitatem, & Superiores locales; ita vt si aliquando desistant canere in Choro etiam sine graui causa, non idèd sunt condemnandi rei mortalis culpæ. Probatur assertio primò: omnes ferè Regularium Religiones canunt quotidie in Choro Horas Canonicas ex consuetudine tantum recepta in quavis Religione: sed hæc consuetudo non habet vim legis, & præcepti: ergo non obligat sub culpa mortali. Maior, vt verè recipitur communiter à Doctores; Minor autem probatur; consuetudo enim tunc habet vim legis siue præcepti quando à maiori parte Communitatis introducit cum Superioris legitimi consensu, & recipitur communi animo se obligandi, & quando participant iustæ legis conditiones, atque etiam obseruatur per modum præcepti, & obligationis: sed nulla bene Religio introducit talem consuetudinem canendi in Choro hac intentione & animo obseruandi illam per modum præcepti, & legis: ergo sub mortali non obligat. Idèd, & c. Secundò, constitutiones ferè omnium Religionum non obligant regulariter subditos ad illas obseruandas sub culpa mortali: ergo neque etiam obligabit sub mortali hæc consuetudo canendi publicè in Choro Horas Canonicas, antecessens supponitur verum, & certum. Consequentia probatur: tum quia Regulares tenentur ex